

ROMÂNIA
MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
ACADEMIA FORȚELOR AERIENE „HENRI COANDĂ”

E1 – R 0

CODUL DE CONDUITĂ
PENTRU PREVENȚIA ȘI SANȚIONAREA XENOFOBIEI,
RADICALIZĂRII ȘI DISCURSULUI INSTIGATOR LA URĂ
AL ACADEMIEI FORȚELOR AERIENE „HENRI COANDĂ”

Brașov
2025

Prezentul Cod de conduită a fost aprobat în ședința Consiliului de Administrație din data de 18.03.2025 și în adoptat în ședința Senatului Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din data de 21 martie 2025.

Colectivul de elaborare:

Col. Conf.univ.dr. CHIOSEAU Bogdan - coordonator

Col. conf.univ.dr. Vasile ȘANDRU

Lect.univ.dr. Marius MILANDRU

Student Denisa CIOABĂ

CUPRINS

CAPITOLUL 1 - DISPOZIȚII GENERALE5

CAPITOLUL 2 - ASPECTE PRIVIND PREVENȚIA XENOFOBIEI, RADICALIZĂRII ȘI
DISCURSULUI INSTIGATOR LA URĂ.....7

CAPITOLUL 3 - SANȚIONAREA XENOFOBIEI, RADICALIZĂRII ȘI DISCURSULUI
INSTIGATOR LA URĂ9

CAPITOLUL 4 - DISPOZIȚII FINALE.....9

= *Pagină albă* =

CAPITOLUL 1 - DISPOZIȚII GENERALE

Art.1 La baza prezentului cod de conduită stau următoarele acte normative:

- Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 535/2004 privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 540/2024 privind aprobarea „Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și a discursului instigator la ură 2024-2027”;
- Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2002 privind interzicerea organizațiilor, simbolurilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob și a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 107/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului educației nr.4043/22.03.2024 privind aprobarea Codului de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură;
- Ordinul ministrului Educației și Cercetării nr. 4492/2005 privind promovarea eticii profesionale în universități;
- Carta universitară a Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă”;
- Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de Etică din AFAHC E2- R0/2024
- Regulamentul privind activitatea profesională a studenților din Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă”.

Art.2

(1) Prezentul cod reglementează modul în care se acționează pentru a asigura prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură în cadrul Academiei Forțelor Aeriene „Henri Coandă” (AFAHC).

(2) Scopul prezentului cod este de a preveni apariția în AFAHC a acțiunilor, faptelor și a evoluțiilor negative asociate antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură și de a combate atitudinile și comportamentele care conduc la astfel de fapte.

(3) Codul de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură este structurat pe obiective generale ale „Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și a discursului instigator la ură 2024-2027”:

- (a) asigurarea protecției grupurilor vulnerabile în fața antisemitismului, xenofobiei, discursului instigator la ură și prevenirea radicalizării;

(b) promovarea toleranței, educației civice și a rezilienței societății românești în fața antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură și

(c) continuarea demersurilor pe plan internațional pentru combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură.

Art.3

În sensul prezentului Cod, următorii termeni se definesc astfel:

(a) **Xenofobie** – atitudine de teamă, respingere și ură față de persoanele din grupul etnic din care face parte subiectul;

(b) **Radicalizare** – proces complex prin care o persoană ajunge să-și pervertească convingerile, sentimentele și comportamentul, ca urmare a adoptării unei forme extremiste de gândire, în care utilizarea violenței și chiar sacrificiul de sine prin metode suicidare sunt forme legitime de apărare;

(c) **Antisemitism** – percepție referitoare la evrei, la instituțiile și comunitățile de evrei, la lăcașurile de cult și/sau proprietățile evreilor ce poate fi exprimată ca ură împotriva acestora;

(d) **Discurs instigator la ură** – discurs public care exprimă ura sau încurajează violența împotriva unui grup pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, vârstă, dizabilitate, apartenența la o categorie defavorizată, boală cronică necontagioasă HIV, sex sau orientare sexuală;

(e) **Simboluri fasciste, rasiste sau xenofobe** – drapeluri, embleme, insigne, uniforme, sloganuri, forme de salut care promovează idei, concepte sau doctrine rasiste sau xenofobe.

Art.4

(1) Xenofobia, radicalizarea și discursul instigator la ură sunt încălcări directe ale principiilor libertății, democrației, ale respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale și ale statului de drept, principii pe care se întemeiază Uniunea Europeană și care sunt comune statelor membre.

(2) AFAHC asigură un mediu universitar fără stereotipuri, intoleranță și discriminare și are stabilite obiective și direcții de acțiune cu ajutorul cărora poate lua măsuri prin care să fie prevenite și combătute xenofobia, radicalizarea și discursul instigator la ură.

Art.5 Activitățile AFAHC privind prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură se subsumează, în totalitatea lor, următoarelor principii, a căror respectare este esențială și obligatorie:

a) principiul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului - toate activitățile desfășurate pentru prevenirea și combaterea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură se desfășoară cu respectarea prevederilor convențiilor și tratatelor internaționale privind drepturile și libertățile fundamentale ale omului, la care România este parte;

b) principiul legalității - activitățile se desfășoară în baza legii și în conformitate cu aceasta;

c) principiul prevenirii - presupune că întreaga activitate desfășurată trebuie să asigure prevenirea antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, atât printr-o bună cooperare între instituțiile și organizațiile implicate, cât și printr-o coordonare eficientă a implementării măsurilor la nivelul AFAHC;

d) principiul parteneriatului public-privat - presupune cooptarea societății civile în activitățile concrete de implementare a măsurilor de prevenire și combatere a antisemitismului, xenofobiei,

radicalizării și discursului instigator la ură, precum și consultarea membrilor comunității academice în cadrul procesului decizional;

e) principiul proporționalității - presupune că niciuna dintre acțiunile întreprinse nu trebuie să depășească nivelul necesar pentru realizarea obiectivelor stabilite.

CAPITOLUL 2 - ASPECTE PRIVIND PREVENȚIA XENOFOBIEI, RADICALIZĂRII ȘI DISCURSULUI INSTIGATOR LA URĂ

Art.6

(1) AFAHC încurajează membrii comunității universitare să creeze și să întrețină un climat etic favorabil dezvoltării de relații armonioase, raționale și echilibrate, care garantează manifestarea personalității, în spiritul colegialității și al respectului reciproc.

(2) Membrii comunității universitare care asistă sau împotriva cărora sunt îndreptate faptele asociate antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură sunt încurajați să le raporteze și să solicite sprijin comisiei de etică din cadrul instituției de învățământ superior.

Art. 7

La nivelul structurilor de comandă ale AFAHC se iau măsuri pentru prevenirea, identificarea, analizarea și soluționarea situațiilor asociate faptelor de antisemitism, xenofobie, radicalizare și discurs instigator la ură, înainte ca acestea să devină o problemă pentru academie. În acest sens, AFAHC organizează periodic activități de evaluare anonimă a experienței membrilor comunității universitare, în vederea identificării faptelor interzise în spațiul universitar.

Art. 8

(1) În scopul conștientizării și consolidării cunoașterii în domeniul combaterii antisemitismului, xenofobiei, radicalizării și a discursului instigator la ură, în cadrul AFAHC se pot organiza activități care vizează dezvoltarea competențelor necesare recunoașterii și demontării discursurilor radicale, instigatoare la ură, antisemite și xenofobe, activități ce vor dezvolta abilități de identificare a problemelor și vulnerabilităților specifice domeniului securității naționale din perspectiva antisemitismului, rasismului și discursului instigator la ură, precum:

- a) realizarea de întâlniri, dezbateri, simpozioane etc., cu istorici specialiști în studiul epocii moderne și contemporane;
- b) prezentarea de filme documentare referitoare atât la cel de-al Doilea Război Mondial, cât și la problematica Holocaustului și a urmărilor acestuia;
- c) alocarea unui număr de ore în cadrul disciplinei "Istorie militară";
- d) vizitarea muzeelor dedicate Holocaustului sau care abordează problematica urmărilor celor două conflagrații mondiale;
- e) acțiuni de îngrijire a monumentelor și a cimitirelor eroilor aflate în țară și rememorarea evenimentelor petrecute în acele zone prin prelegeri ale istoricilor sau a specialiștilor din muzeele din România;
- f) realizarea de expoziții documentare sau foto-documentare cu ocazia diverselor zile festive - Ziua Veteranilor de Război - 29 aprilie, a Veteranilor din teatrele de operații - 11 noiembrie și de Ziua Eroilor - Înălțarea Domnului -,

- g) amenajarea în muzeele sau sălile de tradiții din AFAHC a unei zone în care să fie abordată problematica celor două conflagrații mondiale și urmările acestora.
- (2) Biroul Operații și Instrucție al AFAHC planifică, organizează și asigură desfășurarea activităților prevăzute la art.8 alin.(1), lit. a, b, d, e, f și g cu implicarea responsabilului cu activitatea culturală pe AFAHC și a comandantului de batalion studenți.
- (3) Decanii facultăților vor lua măsuri pentru punerea în aplicare a activității prevăzute la art.8 alin.(1), lit. c și vor sprijini organizarea și desfășurarea activităților celorlalte activități prevăzute la art.8 alin.(1).

Art. 9

În spațiul universitar al AFAHC sunt interzise următoarele fapte:

- a) promovarea simbolurilor identitare, imaginilor și faptelor cu caracter fascist, legionar, rasist sau xenofob;
- b) promovarea cultului persoanelor vinovate de săvârșirea unor infracțiuni de genocid contra umanității și de crime de război;
- c) promovarea unor idei, simboluri sau doctrine care susțin și promovează regimuri cu caracter totalitar, antisemit, extremist, fascist, iredentist, rasist, șovinist sau xenofob, dovedite a încălca drepturile și libertățile fundamentale ale omului, cu excepția situației în care acestea sunt conținute de o disciplină/un material de studiu;
- d) activitățile membrilor comunității universitare care presupun radicalizarea și promovarea discursului instigator la ură.

Art. 10

(1) În cadrul ceremoniilor, festivităților sau a evenimentelor organizate de AFAHC sunt interzise:

- a) accesul participanților sau părăsirea locului de desfășurare a evenimentului în condiții care să pună în pericol siguranța și securitatea participanții la activitate;
- b) manifestări violente, scandări sau folosirea unor dispozitive prin care să se împiedice ca cei care susțin alocuțiuni sau cuvântări să fie auziți;
- c) folosirea unui limbaj neadecvat și/sau a unui discurs extremist, instigator la ură, radical, xenofob și șovin;
- d) afișarea de steaguri, bannere, pancarde, afișe sau elemente similare care să conțină simboluri extreme, rasiste, fasciste sau xenofobe;
- e) aruncarea obiectelor sau a substanțelor care să pună în pericol viața sau integritatea corporală și morală a participanților la eveniment;
- f) împiedicarea nejustificată a unui vorbitor de a susține discursul său, sau de a transmite mesaje, idei, concepte, opinii legitime și împiedicarea exercitării dreptului la liberă exprimare, în limitele legii.

(2) Biroul Operații și Instrucție al AFAHC prin structurile din subordine va asigura modul de desfășurare în siguranță a evenimentului și va organiza și instrui structurile de pază și protecție proprii în vederea intervenției pentru izolarea și înlăturarea aspectelor prezentate la art.10, alin (1). Dacă situația impune, se poate solicita sprijin pentru asigurarea desfășurării în siguranță a evenimentului și din partea structurilor specializate din cadrul Poliției Române, a Jandarmeriei sau a Poliției Locală.

CAPITOLUL 3 - SANȚIONAREA XENOFOBIEI, RADICALIZĂRII ȘI DISCURSULUI INSTIGATOR LA URĂ

Art. 11

(1) Structura responsabilă de analiza și soluționarea faptelor prevăzute la art. 9 este Comisia de etică universitară din AFAHC.

(2) Orice persoană poate sesiza comisia de etică universitară din AFAHC cu privire la săvârșirea unei fapte prevăzute la art. 9.

(3) În cazul în care la nivelul instituției de învățământ superior se constată săvârșirea uneia/unora din faptele prevăzute la art. 9, comisia de etică universitară se autosesizează și are obligația de a analiza și soluționa sau, în cazul în care soluționarea excedă sferei de competență, de a sesiza organele abilitate ale statului, conform prevederilor legale.

Art. 12

Pe perioada desfășurării analizei sesizării/autosesizării, persoana împotriva căreia a fost formulată beneficiază de prezumția de nevinovăție.

CAPITOLUL 4 - DISPOZIȚII FINALE

Art.13

AFAHC încurajează desfășurarea activităților sub imperiul diversității opiniilor de natură științifică formulate în mediul academic și sprijină gândirea critică în acest context.

Art.14

Modificarea prezentului cod de conduită se poate face în următoarele situații:

- a) la schimbarea cadrului legal;
- b) la solicitarea comandantului (rectorului) AFAHC.

Art.15 Prezentul cod de conduită intră în vigoare la data adoptării de senat.

Art.16 Prezentul cod universitar se face public și se postează pe site-ul instituției.

RECTORUL (COMANDANTUL)
ACADEMIEI FORȚELOR AERIENE „HENRI COANDĂ”

General de flotilă aeriană conf.univ.

dr. Marius SERBESZKI

PREȘEDINTELE SENATULUI
ACADEMIEI FORȚELOR AERIENE „HENRI COANDĂ”

Conf. univ.

dr. Claudia-Georgeta CÂRSTEA

